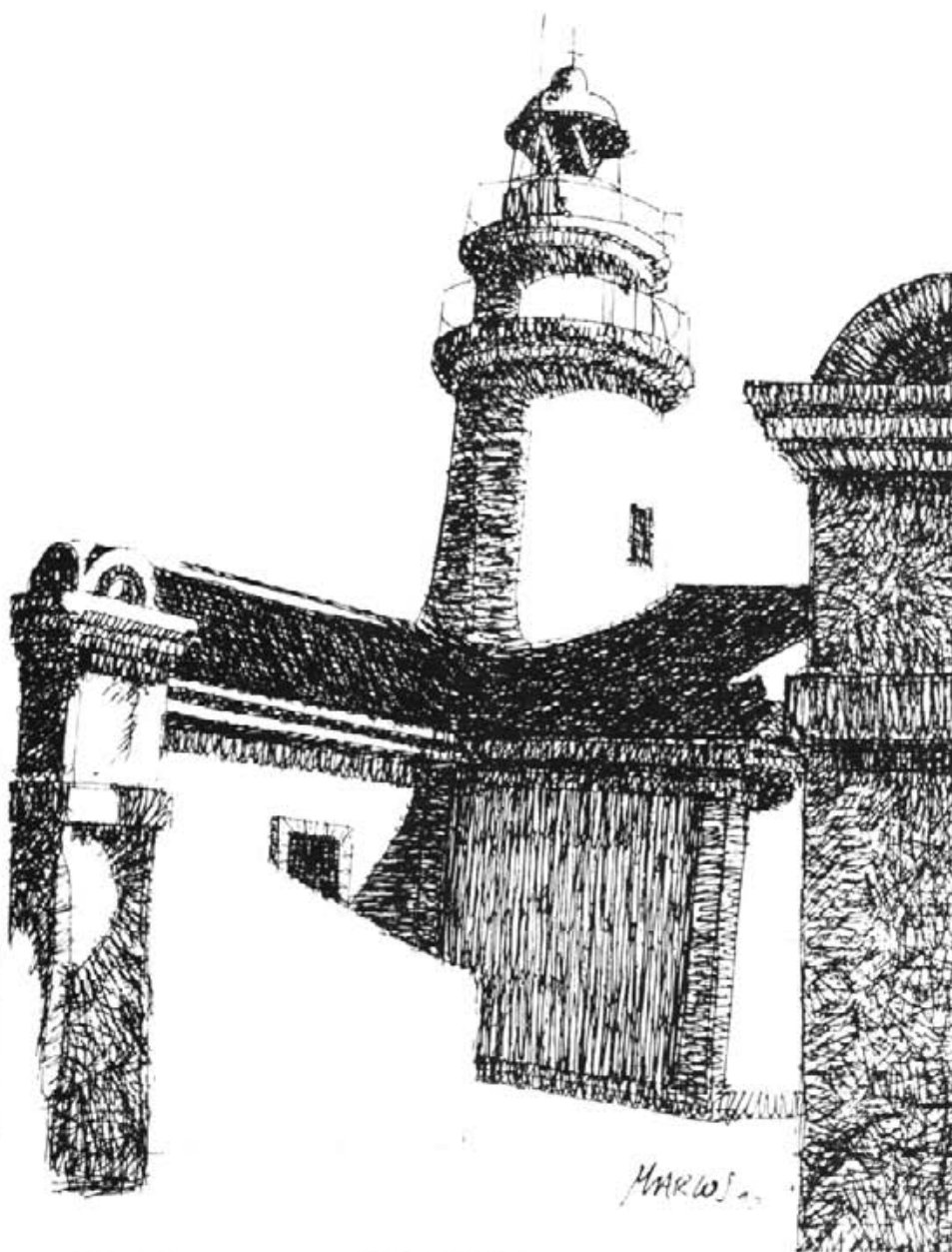

CAP

VERMELL

nº 161 Capdepera i Cala Rajada febrer 1995

Cap Vermell
febrer 1995
Nº 161

.....

Obra Cultural Balear
Capdepera
Cala Rajada

Hem fet aquest número:

Joan Rai
Pep Terrassa
Jaume Fuster
Paco Galian
Sebastià Ferrer
Joan Espiritusanto
Miquel Ferragut
Llucià Sirer
Isidor Rodríguez
Andreu Genovart
Toni Melis
Miquel Lliteres
Joan Pujadas
Joan Llull

.....

Depòsit legal 1197/80
Imprimeix:
Tirrena (Manacor)

Cap Vermell no es fa responsable dels articles firmats pels seus col.laboradors.

Així mateix s'ofereixen aquestes planes a tots els que hi vulguin expressar la seva opinió.

Cap Vermell
Apartat de correus 69
Capdepera

PORTALET

Mentre la revisió de les Normes Subsidiàries del Pla General d'Urbanisme del municipi de Capdepera segueix arraconada en qualsevol indret de l'administració -diuen que ja està enllestida- el sector de la construcció viu una reviscolada important en el nostre poble. No sabem si s'arribarà a la magnitud del "boom" de finals dels anys vuitanta, però a prop s'hi farà.

Aquests dies hem vist com vells edificis, que ja formaven part del paisatge urbà de Cala Rajada, ha caigut víctimes de la pala mecànica i s'han convertit en simples enderrocs. Això és conseqüència evident de la bonança econòmica que estam vivint els darrers anys, amb temporades turístiques excel.lents, cada una millor que l'anterior. I és també un símptoma de que els nostres empresaris veuen el futur amb optimisme, apostant per la inversió i per la renovació de les seves instal.lacions comercials i hoteleres.

Potser que l'esbucament d'"El Cortijo", la Residència o el "Serrano" constitueixin les accions més vistoses i espectaculars, però no són les úniques; s'està fent molta d'obra nova a distints indrets del municipi. Nous edificis turístics i residencials, comunitaris o unifamiliars, eixamplen el perímetre de Capdepera, Cala Rajada i Canyamel.

Sens dubte és molt positiva, per a l'economia del poble, la reconversió de la planta hotelera i comercial, però ningú no negarà que, a aquestes altures, augmentar numèricament -que no en qualitat- les places hoteleres "és pa per a avui i fam per a demà".

Plaça des Sitjar

Exposició d'animals domèstics

Dia 15 de gener, a la plaça de la Constitució, es dugué a terme la IV Exposició d'animals domèstics, organitzada com sempre per Tina Alhman, amb una nombrosa participació d'expositors. Sens dubte, el bon temps animà els propietaris dels animals a treure'ls i mostrar-los públicament. Hi hagué nombrosos premis per als participants.

Festes de Sant Antoni

Les festes de Sant Antoni, a Capdepera, i Sant Sebastià, a Cala Rajada, han gaudit enguany d'una bona participació popular, tant en els distints passacarrers amb els dimonis, com en els foguerons i la qualcada, amb la col.laboració d'un temps excel.lent que convidava a la festa. Els foguerons dels dies 14 i 21, foren prou animats i concorreguts, amb nombrosos grups de "cantaires" improvisats que entonaren les cançons pròpies d'aquests dies. S'ha de dir, de tota manera, que a Capdepera es notà l'efecte del concert de rock a la plaça de l'Orient, que enguany s'ha tornat a organitzar, i on s'hi concentrà la major part del jovent.

Si no ens han informat malament, a Capdepera s'hi encengueren 13 foguerons, i 24 a Cala Rajada. Les qualcades comptaren amb les tradicionals carrosses amb temes foravilers i de la mar, els carros endiumenjats i els

espectaculars i nombrosíssims cavallistes. L'argument el tornà escriure en Jaume Fuster.

Inauguració

Dia 24 de gener s'inaugurà oficialment el Punt Verd situat al parc de Sa Gravera de Cala Rajada, per bé que ja venia funcionant des de fa uns mesos.

L'acte comptà amb la presència de la vice-Presidenta del Consell Insular de Mallorca, Joana Vidal, el batle Antoni Muntaner i regidors de l'Ajuntament, a més de representants de la Fundació Deixalles i d'altres entitats locals.

Segons se'ns informà, aviat s'iniciarà una campanya informativa a nivell local i es complementarà aquest Punt Verd amb dipòsits per a la recollida d'oli de cuina i de cotxe

Exposicions

Del dia 17 al dia 29 de gener, Máximo Zonari exposà a la Sala Municipal d'Exposicions una col.lecció de les seves darreres obres, amb el seu peculiar estil.

A la Casa del Governador, entre els dies 4 al 19 de febrer, patrocinat per la Fundació de la Caixa, s'han exposat fotografies d'Angkor (Cambodja), dins el programa "Patrimoni 2001".

Benzinera

A la benzinera de l'autovia Joan Carles I s'hi fan obres per a millorar les instal·lacions, concretament per evitar la sortida de gasos dels dipòsits, els quals quedaran emmagatzemats.

Obres

Aquest mes han començat a esbucar l'edifici de la residència "Joan Riera Cavaller", dins el conjunt d'enderrocs que últimament tenen lloc en el nostre poble, només que en aquest cas no s'hi ha de fer un nou edifici sinó una plaça pública. No podem dir el mateix dels edificis de el "Cortijo" i el "Serrano", que veuran néixer dues modernes edificacions, igual que succeirà a la zona de Cala Lliteres on s'hi estan construint nous apartaments. Per altra part, al costat de l'hotel "L'Illot" s'hi està construint un complex tenfstic -un més!- i a l'avinguda de Cala Agulla nous locals comercials.

Tot plegat ha suposat una reviscolada del sector de la construcció i l'arribada de treballadors d'altres llocs.

Sa gravera

Degut als nombrosos enderrocs anteriorment esmentats, el clot de la gravera del Coll d'Os s'està omplint. El tràfic de camions de gran tonatge ha estat continu els darrers mesos. Aviat l'Ajuntament podrà començar a pensar què en fa.

Polèmica.

El govern municipal i el Partit Popular han entrat en una certa polèmica al voltant de la bugaderia de la Residència. En un recent plenari de l'Ajuntament s'acordà demanar a la Conselleria de Turisme la cessió d'aquest edifici, amb el vot en contra de l'oposició. Les diferències vendrien donades per l'ús posterior que se n'hauria de fer: mentre el grup de govern vol destinar l'immoble a distintes dependències municipals, l'oposició sembla que voldria que es destinàs a la Tercera Edat.

Segons la postura del PP, el local actual de la gent major de Cala Rajada -construït fa dos anys- depenent de la Conselleria de Sanitat, podria acollir, després de les reformes necessàries, la Policia Local, la Creu Roja i d'altres serveis.

Cabines telefòniques

En els carrers de Cala Rajada han sortit, com a bolets, noves cabines telefòniques modulars de diseny futurista, amb un augment considerable de l'oferta de telèfons públics.

Però, per què Telefònica no adquireix d'una vegada un local on ubicar un locutori decent? Per què Telefònica no desmunta, per fi, l'impresentable cabina de la plaça dels Mariners? Per què l'Ajuntament li segueix permetent aquest emplaçament? Per què no posen algunes cabines a Capdepera?

Rehabilitació de façanes

Sembla que l'Ajuntament ha decidit sumar-se a la campanya de rehabilitació de façanes. L'edifici consistorial està essent subjecte d'una rentada de cara. De moment s'arreglen totes les persianes, alguna de les quals es trobava ja a les darreres. No seria excessiu que, un cop rentada la cara, li rentassin el clatell.

Neteja

Des d'aquestes planes ens queixam constantment de la manca de neteja del nostre municipi. Realment, no som els més nets d'Europa, però, mirau per on, els turistes que ens visiten valoren aquest aspecte de distinta manera. Segons un informe elaborat per l'Institut Balear de Promoció del Turisme (Ibatur), el 75% dels nostres visitants consideren que Mallorca es troba suficientment neta. Però el que més ens crida l'atenció és que els paratges més valorats en aquest aspecte són Cala Millor i Cala Rajada. Un segon aspecte positivament valorat pels turistes és el referit a la seguretat ciutadana.

Normalització

L'Ajuntament en Ple, en reunió que ha tenguut lloc aquest mes de febrer, ens ha donat una agradable sorpresa, aprovant el reglament de Normalització Lingüística, amb el que es pretén donar un nou impuls a la presència del català en el nostre poble.

El que més ens ha agradat ha estat la seva aprovació per unanimitat, malgrat algunes puntualitzacions o reticències que no alteren el seu abast profund. Al nostre poble manquen iniciatives que, com aquesta, ajuntin voluntats. Ara manca no perdre's en els detalls de l'aplicació que podrien fer estèril aquest reglament.

Pressupost

L'equip de govern de l'Ajuntament de Capdepera ha presentat l'avantprojecte de pressupost per al present any -ja era hora!- que, sense cap dubte estaran marcats per les eleccions de maig, ja que condicionaran el nou consistori que sortirà de les urnes. Pel què hem pogut conèixer, es segueix la mateixa línia d'anys anteriors. En aprovar-se definitivament seran comentats pels nostres especialistes en temes econòmics. En aquest sentit, el Grup Popular ha sol·licitat a l'equip de govern explicacions en relació a la liquidació del pressupost del 93 i la quantia dels deutes, demanant informació exhaustiva sobre la situació financera de l'Ajuntament i denunciant errors i omissions en l'informació comptable que els ha estat remesa.

Challenge

La Volta Ciclista a Mallorca arribà a Cala Rajada el passat dia 7 de febrer enmig d'una gran expectació. La tercera etapa fou guanyada per l'hol·landès Bjielvens, un perfecte desconegut, al sprint. Aquest és el titular d'un periòdic que se'n féu ressò: "La incompetència de la Policia Local de Capdepera a la línia de meta fou la única taca per a la magnífica organització". Nosaltres ho matiserem diguent que el traçat dels últims quilòmetres era tan problemàtic que la Policia Local poca cosa hi podia fer. Si es pensa repetir l'experiència, seria qüestió de cercar un lloc més idoni, com

la mateixa autovia Joan Carles I.

Els espectadors esperaven -com no?- veure n'Indurain, però n'Indurain no vingué i ens haguérem de conformar amb en Pantani, en Baffi, en Zuelle, en Chiapucci, n'Olano, etc.

El temps, el nostre temps

per Joan Espiritusanto

Durant el passat mes de febrer l'activitat atmosfèrica ha quedat determinada pel que passà durant els primers devuit dies, decaiguent fins arribar a una manca total d'activitat els darrers dies del mes.

Arribaren a deu els dies que anotam precipitacions aquoses, a pesar que en tres d'ells foren inapreciables. El dia més plujós fou el de Cap d'Any, amb 9 l/m², ploquant de forma repartida durant tota la jornada. El dia dels Reis, igualment, tenguérem pluja, tan molesta per al repartiment de juguetes, i es comptabilitzaren 5'5 l/m². Repartit en dez direm que a la primera la pluja va ser de 16'7 l/m², a la segona de 3'3 l/m², i sequera total a la tercera.

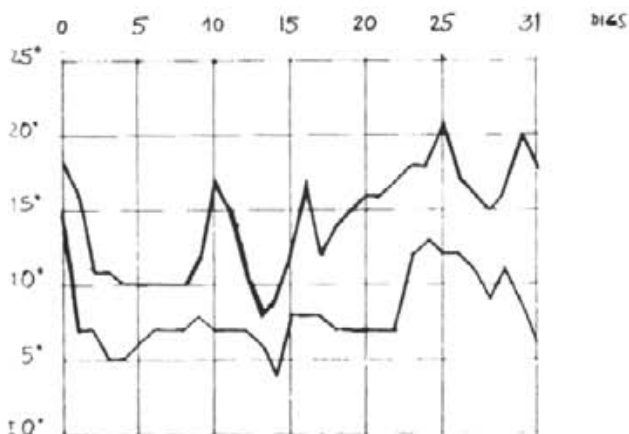
Enregistrarem una tempesta elèctrica el dia 2 a la tarda i res més d'interessant.

Els vents començaren de gregal els dos primers dies per rolar a tramuntana, deixant-nos molta fredor. El mercuri davallà fins als 5°. En els dos darrers dies de pluja (17 i 18) el vent fou de xaloc.

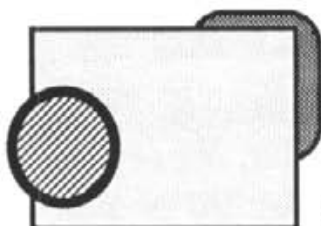
El dia de la Circumsició del Senyor la temperatura davallà brutalment fins als 7° i continuà en els 5° els dies 3 i 4. Els dies de més fred varen ser el 13 i el 14, en els que les temperatures es situaren entres els 4° de mínima i els 8° de màximàxima (mínima de les màximes enregistrades).

GENER

1995

Les expropiacions legislatives a Espanya

A Espanya, en moltes de qüestions, hi ha un abans i un després, donat que la Constitució de 1978 instaurà un sistema de justícia constitucional que no existia abans.

Després de la promulgació de la Constitució del 78, el problema de les expropiacions legislatives ha adquirit una nova i major complexitat, especialment en l'expropiació del grup Rumasa, que ha estat durament qüestionat per la possible inconstitucionalitat de les lleis singulars d'expropiació.

El Tribunal Constitucional, encara que seriosament dividit, ha acceptat per mitjà de les quatre sentències sobre l'assumpte (Rumasa I, 2-12-83; Rumasa II, 19-12-86; Rumasa III, 18-4-88, i Rumasa IV, 17-1-91) la plena constitucionalitat de la polèmica expropiació, per entendre que en ella no s'hi havien desconegut les garanties de la propietat que estableix l'article 33.3 de la Constitució.

D'acord amb la majoria del Tribunal són possibles, en el dret espanyol, les expropiacions per Llei Singular, donat que la Constitució "no estableix reserva de la matèria d'expropiació a favor de l'administració".

Sense voler entrar en una anàlisi profunda del contingut d'aquestes sentències, sobre l'assumpte Rumasa, sí vull fer qualque comentari sobre alguna d'elles.

Les esmentades lleis singulars "requereixen, per ésser expropiatòries, que respectin les garanties de l'article 33.3 de la Constitució", que són, segons Rumasa II, tres:

- Un fi d'utilitat pública o d'interès social.
- El dret de l'expropiat a la corresponent indemnització.
- La realització de l'expropiació en conformitat amb el que disposen les lleis.

Possiblement, en aquesta Sentència de Rumasa II hi ha una de les qüestions més discutides, perquè les expropiacions legislatives singulars mutilen la garantia judicial que resulta del fet mateix de la inatacabilitat de la llei per part de l'expropiat.

Com que aquesta qüestió és motiu d'una profunda discussió jurídica, potser inapropiada aquesta simple exposició d'anàlisi d'una figura jurídica no vista amb bons ulls per una immensa quantitat de gent, a la que no li ha agradat la forma i manera de venda posterior de l'entramat d'empreses que formaven el "holding" Rumasa.

Segons el meu parer, deixant de banda la figura personal del propietari, l'expropiació de Rumasa i la seva venda posterior, ha estat l'inici d'una sèrie de "pilotades" enmig de la història econòmica i política dels darrers anys. Els mals, encara, tenim ocasió de veure'ls, sentir-los i llegir-los en els mitjans de comunicació, indignant els qui volem, com a mínim, veure nets els nostres governants.

J
Joan Llull

Racó dels Majors

Personatges

Vicenç Nadal Bosch

Natural de Palma, morí el dia 2 d'abril de 1981, als 79 anys d'edat.

Mestre d'escola, oposat a les escoles d'Orientació Marítimo-Pesquera i recalà a Cala Rajada, després de passar per Alaró.

Aquí aviat s'identificà amb les gents del poble i durant més de trenta anys fou secretari de Confraria de Pescadors i delegat de l'Institut Social de la Marina. Durant la seva gestió es construí la Casa del Mar.

Fundà i presidí l'Associació "Sol Naixent", entre el 1983 i el 1987, esgotant tota una legislatura i no presentat-se a la reelecció. Presidí amb bona mà i no s'oblidà de la docència

durant les llargues tardes d'hivern, impartint encara grates i interessants lliçons en forma de xerrades sobre diversos temes d'història i geografia.

Fou un gran mestre i un president seriós. I un amic de tots.
Descansi en pau.

Festa nadalenca

El dissabte dia 27 de novembre, els jubilats de l'associació "Sol Naixent" es reuniren, com fan des d'anys enrere, per a felicitar-se i recordar temps i anècdotes passats.

A la Llar dels Padris parlaren mentre prenién una bona xocolata amb pastes i torrons variats.

Molts d'anys a tots.

J. Pujadas

(retirat de l'edició de gener per manca d'espai)

Frases

"*Multa pancis*": Molt en poques paraules.

"*Video meliora et deteriora sequor*": Veig el millor però segueisc el pitjor.

Posició del Partit Popular de Capdepera en relació a l'edifici de bugaderia de la residència "Joan Riera i Cavaller".

Abans de tot s'ha d'assenyalar que l'aspecte més important és el fet que es produeixi la cessió d'aquest immoble, de forma gratuïta i amb les obres de millora i reparació ja efectuades, per part de la Conselleria de Turisme a l'Ajuntament de Capdepera.

Altra cosa és l'ús que posteriorment es doni a aquestes dependències, renovades i reformades. Al respecte, entenem que, en la mesura que la reforma i posada a disposició de l'Ajuntament no estarà enllestida fins a mitjan mes de maig, no és oportú decidir ara per ara quina deu ser la finalitat de l'esmentat local, essent més convenient esperar la composició del nou consistori municipal, després de les eleccions del 28 de maig.

Així i tot, si el que interessa és deixar constància de l'opinió particular del P.P. de Capdepera en relació a aquesta qüestió, sí que volem posar de manifest el següent:

Al nostre parer, es fa absolutament necessària una reordenació dels serveis municipals de l'Ajuntament a Cala Rajada, per així corregir els errors comesos per l'actual govern municipal i les deficiències en el servei no subsanades.

D'aquesta manera, la nostra intenció seria la d'atendre la sol·licitud del col·lectiu de la Tercera Edat de Cala Rajada, en el sentit de comptar amb un local de més fàcil accés i més proper a la zona cèntrica de Cala Rajada que l'actual. En aquest sentit, hem iniciat contactes amb la Conselleria de Sanitat i S.S., i no existeix obstacle per procedir a aquest canvi. En tal cas, s'empraria la "bugaderia", degudament reformada i habilitada, com a centre social de la Tercera Edat de Cala Rajada. Al mateix temps, l'actual centre social podria ser reconvertit en un edifici municipal polivalent que podria acollir, entre d'altres, els següents serveis: centre sanitari, local de la Creu Roja, oficines municipals i de Policia Local.

No tenim cap dubte que l'emplaçament és idoni per a aquest tipus de serveis. Tal i com assenyalàvem abans, la Conselleria de Sanitat i S.S. no hi posaria cap inconvenient, ja que així se'ns ha manifestat a través del seu Conseller.

Per últim, volem donar el nostre recolzament, com dèiem al principi, a la cessió de l'actual bugaderia a l'Ajuntament de Capdepera, actuació que està més que decidida per part de la Conselleria de Turisme.

*Partit Popular
Capdepera, gener 1995*

Nacionalitats perifèriques

Aquests darrers mesos ja ens hem acostumat a llegir als diaris o sentir a la ràdio les més diverses declaracions, manifestos i desqualificacions cap a la nostra llengua. Un dia és el senyor Lázaro Carreter el que, des de la seva poltrona presidencial de la "Real Academia de la Lengua", ens diserta sobre l'inconvenient que suposa potenciar massa una llengua que no sigui l'espanyola. Un altre dia hem pogut llegir aquell pamflet surrealista titulat "Manifiesto de Lluç", on s'escriuen tantes barbaritats que se'ns faria impossible enumerar-les i analitzar-les totes. Si ens posam a escoltar la Cadena Cope, també se'ns posen els pèls de punta. El "Manifiesto de Valladolid", signat per escriptors i intel·lectuals espanyols (hem de recalcar que el senyor Torrente Ballester es negà a signar-lo), es podria qualificar com un autèntic atemptat del terrorisme lingüístic espanyol. L'Institut Cervantes, el diari "ABC" i algunes declaracions de polítics, com els senyors Aznar i Anguita, acaben de completar aquest floret de desqualificacions cap a la nostra llengua.

Hem de suposar que un dels factors potenciadors d'aquesta darrera ofensiva és el pes que la coalició catalana CIU està tenguent dins el govern de Madrid. No obstant, volem recordar, des d'aquestes retxes, que les ofensives solen ser de caràcter anual i dins la mateixa temporada (tardor i hivern). Recordam, de l'any passat, la denúncia per presumpció anticonstitucionalitat de la Llei de Normalització Lingüística catalana, en els punts que es referien a la immersió lingüística a les escoles.

Un altre cavall de batalla per als més aferrats espanyolistes, és que encara no s'han pogut desfer d'aquest sentiment acaparador que durant tants d'anys ens han inculcat els espanyols de "Santiago y cierra España".

Jo crec que per analitzar aquest fenomen hem de partir d'una realitat històrica ineludible: la realitat plurinacional, plurilingüística i pluricultural, com a base de la convivència entre les nacionalitats perifèriques i l'espanyola.

Però, després d'uns anys d'acceptació (a mitges) o al manco de no bel·ligerància davant aquesta realitat (coincidint precisament amb els anys de la transició democràtica), ara tornam a repetir la història. Els atacs cap a les comunitats anomenades històriques (País Basc i el Principat), tornen ser el pa nostre de cada dia i, és clar, aquests atacs només es poden canalitzar cap a la seva estructura cultural i lingüística, ja que la seva hegemonia industrial i econòmica sempre ha estat molt per damunt de la de Madrid. La dictadura franquista també va fer els seus intents amb el poder militar i burocràtic a les seves mans. Va intentar disgregar el sentiment nacionalista i ho va fer, precisament, amb les cultures i la llengua com a màxim exponent cultural que és d'una nació. Però no ho va aconseguir, només els va deixar malferits, però no morts, i ja se sap que un animal malferit no es refia i sempre és recelós dels seus enemics.

Jo crec que no van pel bon camí. La solució passa pel reconeixement de les realitats plurinacionals, pluriculturals i plurilingüístiques de l'Estat Espanyol, com a punt de partida.

A partir d'aquí ja podem entrar en més detalls (model d'Estat, dret a l'autodeterminació i sobirania, models econòmics, administratius, territorials, etc.). A fi de poder arribar a un enteniment que beneficiï sobre tot a la part més feble, que sempre hem estat les nacionalitats perifèriques, i que aporti un nivell de confiança que faci més suportable la convivència entre tots els qui no parlem el mateix idioma.

Felip Esteva Castro

Agenda de la Vila Mes de gener

Nats

dia 5, Ester López Davia, d'en Alonso i Soledad.

dia 10, Maria de la Soledad García Gili, d'en Juan Manuel i Mª Esperanza.

dia 15, Manuel Saavedra Valenzuela, d'en Manuel i Mariana.

dia 22, Miquel Martí Orpi, d'en Bernat i María.

dia 26, Lluís Regueiro Tous, d'en Antonio Mateo i Margarita.

dia 27, Fàtima Pastor López, d'en Pedro i Mª José.

dia 27, Sergio Perelló García, d'en Juan i Rosa M^a.

dia 28, Marcos Pérez Rodríguez, d'en Juan Manuel i Maria José.

Noces

dia 7, Antònio Moll Massanet amb Francisca Maria Garau Leal.

dia 14, Juan Luís Nadal Sánchez amb Margarita Maria del Carmen Garau Esteva.

dia 14, Juan Francisco Muñoz Ferrera amb Maria del Pilar Diaz Dengrá.

Finats

dia 8, Leona Rosario Muñoz Cabrera (1912)

dia 9, Margalida Llinàs Massanet (1.906)

dia 31, Felipe Pozo Matas (1.908)

EDUCACIÓ VIAL

● ANDREU GENOVART ORELL

L'altre dia a l'escola estant amb un grupet d'al·lots molt truiosos, que no es respecten el més mínim entre ells, els vaig preguntar: *Ninets, que no us ensenyen educació?* N'hi hagué dos que a la una em contestaren ben rabents: *Sí, ens ensenyen educació vial!* Vaig quedar tan tallat que només vaig esser capaç d'esbossar un somriure.

Crec en la pedagogia activa, en les noves tècniques, en l'ensenyament modern... Veig que els nins aprenen d'una manera diferent a la que ho feim nosaltres i em sembla bé perquè ara compten amb molt més recursos, poden emprar mitjans més didàctics... però els costa saber escoltar, dialogar, esser respectuosos, obeir (no sé si coneixen aquest verb), concentrar-se...

Ho vaig comentar després amb una mestra i ens adonarem que també als adults sovint ens passa el mateix. Per altra banda, avui com sempre, és molt més fàcil ensenyar que educar, és més bo de fer donar conceptes que formar persones...

Tal vegada els mestres, els pares, els sacerdots i els catequistes hauríem de posseir l'habilitat d'educar i ensenyar o educar ensenyant, com vulgueu.

El que em sap greu però, tot i que les normes de circulació són molt importants, és que a un grup d'al·lots d'avui, la paraula educació només els recordi l'educació vial.

RUA 1995 Darrers dies

*** CAPDEPERA, divendres 24 de febrer.**

*** CALA RAJADA, dissabte 25 de febrer.**

Concentració a les 20'30 i a les 21'00 desfilada. En acabar hi haurà ball, amb grup musical

Homenatge a Miquel Dolç i Dolç

El passat 27 de desembre morí a Madrid el poeta i fill il·lustre de Santa Maria del Camí, Miquel Dolç. Nascut l'any 1912, fou el primer escriptor que publicà una obra inèdita en català després de la Guerra Civil: "El somni encetat" (1943), a la qual seguiren "Ofrena de sonet" (1946), "Elegies de guerra" (1948), "Petites elegies", "Flama", "Imago mundi"...

Catedràtic, humanista i traductor dels clàssics llatins, ha estat força homenatjat, especialment després de la seva jubilació. Entre d'altres distincions destaca la Creu de Sant Jordi de la Generalitat, i el Premi Nacional de traducció.

Vet'aquí una mostra del seu elegant vers:

LLUITA PRIMAVERAL

Fràgil combat de les espases verdes
amb els escuts tan somnolents
de l'exèrcit de l'aire.

Duen les messes a l'areny dels ulls
mil ones grasses, tavellada seda.

D'algues, de veles m'entra un foll desig
i vull cridar, perquè el maig frisa i canta.

Un mar vestit d'estiu,
turmells en flor, desfeta la cintura,
inunda avui de joia vegetal
aquest desert de l'ànima.

Fràgil combat d'espiga i d'oratjol.
Esclata el camp en gotes de rosella.
Sang de la terra o sang del meu neguit
emporpora el puny de les espases nues.

Petites elegies
(1958)

QUÈ TÉ AQUEST JUNY...?

Què té aquest juny, sense calor ni dalla?
Dirieu que és un plany o una mortalla.

Damunt les messes la nit clara estén
sa corona de núvols. Suaument
cascadeja en el pont un regalim
i assaja el grill son tímid monorim.

Què té aquest juny, sense cançons ni garbes?
Panteix d'albat, ensopiment de larves...

Arriba, d'amagat, pel finestró
l'oratge amb titubeig de plomissó.
S'esfulla una corol·la en el pitxer.
L'òliba fuig, xiulant, del magraner.

Què té aquest juny, sense sopor ni estrelles?
Desvetlla l'hora un vol de meravelles.

Triga el llampec. Pel firmament humit
vaga un sanglot, en ales de l'oblit.
Ai, campana a deshora palpitant
que estremies mon ànima d'infant!

¡Com fluctua ta ignota melodia
en aquest juny de pena i d'atonía!

El somni encetat
(1943)

Miquel Dolç, el dia de la proclamació com a fill il·lustre de Santa Maria del Camí.

El temple parroquial de Sant Bartomeu de Capdepera (I)

En el segle XVIII la gent que vivia dins el Castell es desplaçà, majoritàriament, al peu de la muntanya, on es formaren els primers carrers. L'any 1789, segons Jeroni de Berard, just hi havia vint-i-cinc cases habitades dins el Castell i dos centes vuit al peu de la muntanya. Durant aquell segle la població augmentà considerablement fins a sobrepassar el miler d'habitants, la qual cosa provocà que l'esglesieta del Castell, malgrat les successives ampliacions, resultàs insuficient.

Les gestions per construir un temple parroquial s'inciaren, segurament, a finals del segle XVIII. Joan Socias, propietari d'una petita possessió local, però que vivia a fora poble, envià al Bisbe de Mallorca, any 1817, una carta per informar-lo de la necessitat de construir un nou temple. La carta, que és prou clarificadora, diu així:

"El lloc de Capdepera gemega desconsolat per la manca d'un sant temple de Déu, que en diferents ocasions intentà edificar i altres tantes ha quedat en projecte.

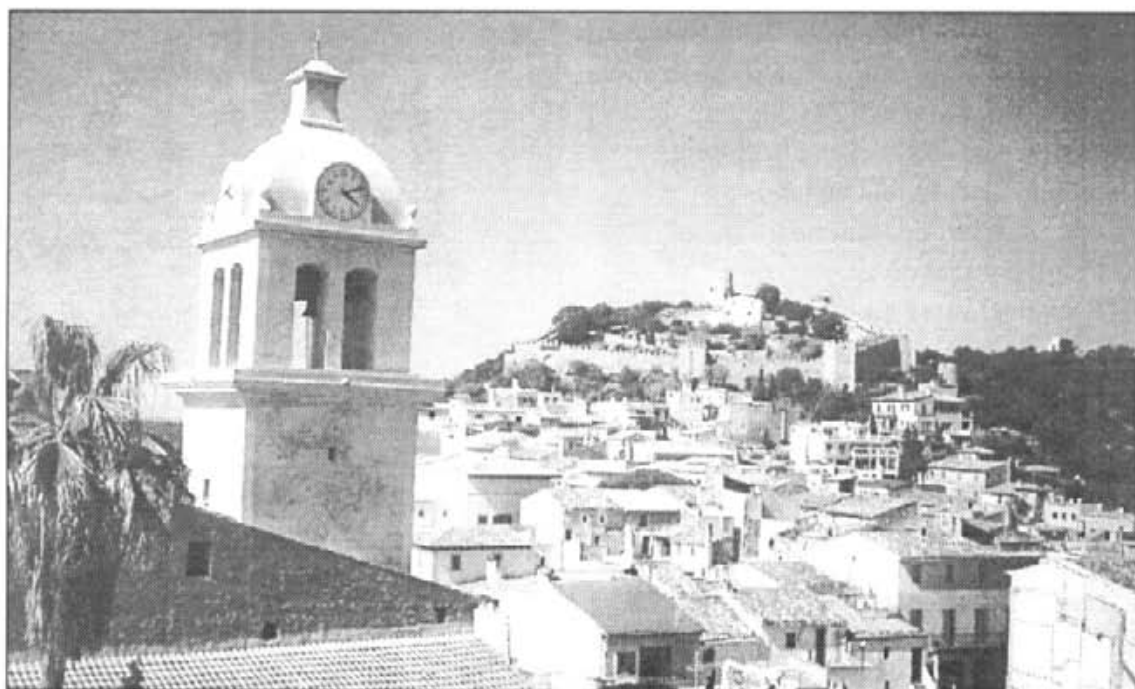
Jo, amb la meva família, som l'únic propietari de la meva classe que residesc a temporades en

aquell poble, escolt les seves justes peticions i em lament per la seva desgràcia.

L'actual església està situada en el lloc més alt del Castell i, a més de ser petita i incapaç d'agombolar els seus veïns, està a més de mitja hora lluny si es compta des de les primeres cases; la pujada és ràpida, la qual cosa impossibilita els convalescents, vells i dones a punt de parir d'assistir al Sant Sacrifici de la Missa. Quan s'han d'administrar els sants sagraments, per molta d'activitat i zel cristià que es tengui, el vicari a vegades arriba tard". (1)

El vicari era el més interessat en la construcció del nou temple, però els problemes pareixen insalvables: el poble era petit, pobre i sense ajuntament propi que pogués ajudar; els grans propietaris vivien a Ciutat i tenien la posada a Artà, per tant, estaven deslligats, com deia en Joan Socias, dels problemes dels veïns de Capdepera.

El frare franciscà del convent de Sant Bonaventura d'Artà, pare Gabriel Ferrer, fou el gran impulsor del nou temple. Primerament reuní els petits propietaris i amos de possessió, que

llavors eren les "foreces vives" del poble, perquè fessin les paus entre ells i s'implicassin en la construcció del nou temple. Unes notes manuscrites de Sebastià Ferrer Sancho "Cofeta" ho confirmen:

"El dia 15 del mes d'octubre de 1826, el pare Gabriel Ferrer va fer un sermó demanant que hi hagués unió entre tots els veïns del poble; això succeïa perquè no hi havia un Patró que protegís el poble com ho fa a Artà el senyor marquès, a Son Servera Antoni de Ca S'Hereu, a Maria don Antoni Bruig i els senyors de la casa Font i Roig; però com que en aquest poble no hi ha protectors hauríem d'esser tots, i sense unió això no es podia aconseguir; per tant, demanava a les persones més benestants que determinassin on volien tenir una reunió.

L'endemà l'oficial Saig avisà perquè a la nit compareguessin a ca l'amo Mateho Melis de Son Favar on es congregaren Pasqual Ferrer, Antoni Muntaner (regidor), el pare Gabriel Ferrer, Gabriel Fiol, Bartomeu Alzina (prevere), Jeroni Melis "Capet", l'amo en Mateu Sureda de Son Jaumell, Joan Ferrer "Cofeta", l'amo en Miquel Gili de S'Heretat, Antoni Orpí "Xerubí", Bartomeu Melis "Llorencí", Miquel Garau "Miquelet", Mateho Espinosa "Bielons", Gabriel Terrassa "Valero", Gabriel Espinosa "Bielons", Gabriel Terrassa de la Pedrera i altres. El frare va proposar que acabàs la desunió que hi havia entre les famílies i que tots havien de ser vertaders amics, i per això demanava perdó a tots i els besà els peus".

L'any 1827, Joan Dameto i Despuig, amb propietats al municipi d'Artà i canonge de la Seu, reconeixia, en una nota enviada al Bisbe de Mallorca, que el poble de Capdepera necessitava una nova església, però considerava que el moment no era oportú perquè aleshores els artanencs estaven restaurant el santuari de Sant Salvador (2).

Per aquells anys el panorama social i econòmic era ben trist; això repercutia dins l'activitat arquitectònica que era probra en tots els sentits. Tot i això, en el municipi d'Artà es construïren dos edificis rellevants: un és l'ermita de Betlem (1818-1824), i l'altre l'església de Sant Salvador (1825-1832). A ambdós casos l'impulsor fou el canonge Joan Dameto i Despuig. Les

similituds entre els dos edificis s'expliquen perquè tenen el mateix padrinatge, direcció arquitectònica i inspiració (3).

En aquells moments sortí un gran col·laborador: el pare ex-trinitari Miquel Ferrer Bauçà (1770-1857). El pare Miquel coneixia aquestes contrades perquè el seu pare, Miquel Ferrer Font, era nadiu d'Artà on també anà a morir. Sembla que fou l'ànima de la construcció del nou temple.

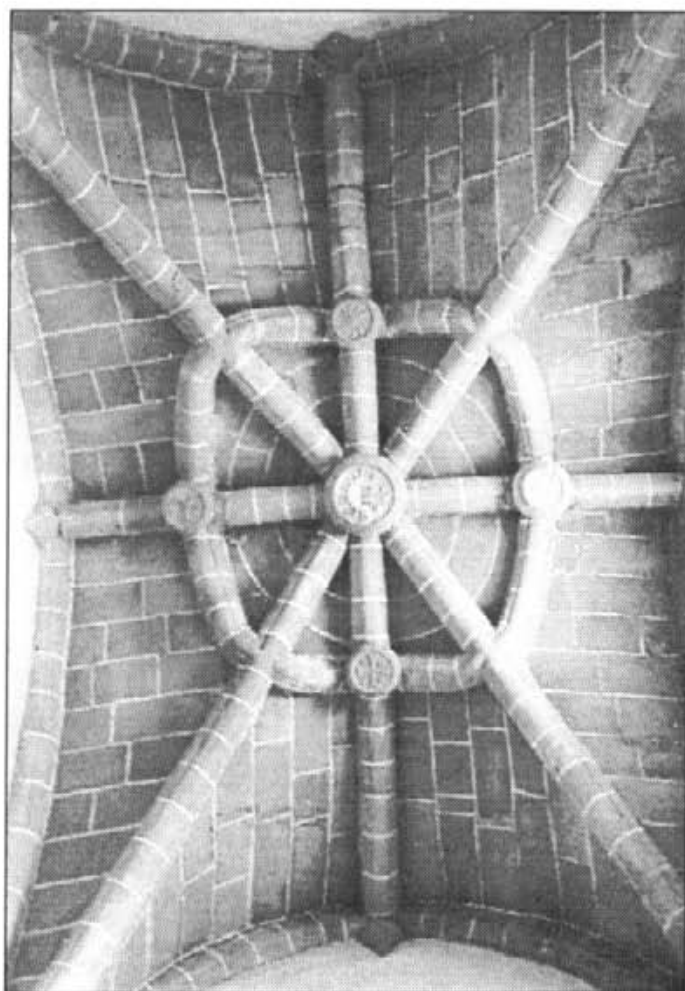
Pep Terrassa

Notes:

1) Arxiu Diocesà. III/92/7.

2) " "

3) Cantarellas Camps, Catalina. "La arquitectura mallorquina de la Il·lustració a la Restauración". Palma 1981, pàg. 256.

Els nostres glosadors

A l'Argument de Sant Antoni d'enguany, en Jaume Fuster convida en Miquel Lliteres perquè a l'any vinent ens sigui ell qui el faci. En Miquel, amb l'enginy propi dels glosadors, li contesta.

Gloses de Jaume Fuster:

*Admirat Miquel Lliteres
s'enhorabona et vull dar
perquè has sabut demostrar
que glosant no tens fronteres.
Es segon premi dugueres
de Sóller. Això és glosar!*

*Demostrat lo que saps fer,
Miquel, crec que convendria
que et convidàs s'Obreria
a fer s'Argument, també.
Si tu el fessis l'any que ve
darrera tu jo aprendria.*

Contesta de Miquel Lliteres:

*Benvolgut Jaume Fuster
qui mos fa sa codolada
t'agraesc sa convidada
i per ara ho deixaré fer.*

*Encara he de menester
per glosar bé, sa vacuna
ja que mentres en faig una
tu en compons un sefrester.*

*Tu ets home d'es carrer,
estàs amb esport i cultura,
saps com va s'agricultura
i dins s'entorn mariner
es manejar no t'apura
rai, xarxes i gambaner.*

*Per tant, jo te veig fermat
per molts d'anys a s'Argument
i un llibre que va creixent
amb fulles del teu glosat.*

Coral S'Alzinar Memòria d'activitats 1994

Ja fa tretze anys que ens posàrem a cantar i encara no ens hem aturat. Podríem dir que el 94 ha estat un anys més, però els anys no passen debades per a les persones i els grups per elles integrats. Sempre passen coses especials i sempre queda alguna fita per recordar.

Possiblement, el 94 el recordarem com l'any que vàrem anar a Menorca per primera vegada. Segurament tots en guardam un bon record d'aquella eixida i si no hi ha res de nou hi ha d'haver una segona i una tercera i moltes més vegades.

A nivell artístic hem mantingut un bon to d'activitat en el que sols hi ha un buit que tradicionalment havíem omplert: el desl concerts de Pasqua.

Aquestes són les actuacions que férem:

5 febrer: Sóller, Trobada de Corals.

6 febrer: Auditòrium de Palma, Trobada de Corals.

26 febrer: Ferreries (Menorca)

10 juliol: Església de Cala Rajada, Festes del Carne.

21 agost: Església de Capdepera, Festes de Sant Bartomeu.

10 setembre: Església de Capdepera, noces de Joan Flaquer.

19 setembre: Església de Cala Rajada, Setmana del Turista.

19 novembre: Església del Castell, noces de Cati Alzina.

17 desembre: Església de Cala Rajada, "Un hivern a Mallorca".

18 desembre: Església de Capdepera, Trobada "Els cors de Mallorca canten Nadal".

23 desembre: Santa Ponça, "Un hivern a Mallorca".

Capdepera, febrer 1995

Mai més ben dit !

D'en temps primer...

una ullada cap enrera, per recordar a la nostra gent.

ANY DE LES NACIONS UNIDES PER A LA TOLERÀNCIA

ORACIÓ

VOLTAIRE

No em dirigesc als homes. Em dirigesc a tu, Déu de tots els éssers, de tots els móns, de tots els temps: si és permès a dèbils criatures, perdudes en la immensitat i imperceptibles per a la resta de l'Univers, gosar de demanar-te alguna cosa, a Tu, que tot ho has donat, a Tu, de qui són immutables i eterns els decrets, digna't mirar amb pietat els errors de la nostra condició humana; que aquests errors no ens suposin calamitats. No ens has donat el cor per a odiar-nos ni les mans per a degollar-nos. Fes que ens ajudem mútuament a suportar la càrrega d'una vida penosa i fugissera; que les petites diferències entre els vestits dels nostres dèbils cossos, entre els nostres llenguatges insuficients, entre els nostres ridículs costums, entre les nostres lleis imperfectes, entre les nostres insensates opinions, entre les nostres condicions tan desproporcionades als nostres ulls i tan iguals davant Tu, que tots aquests petits matisos que distingeixen els àtoms anomenats homes no siguin senyal d'odi i persecució; que els qui encenen ciris en ple migdia per a celebrar-te suportin els qui es contenten amb el llum del teu sol; que els qui cobreixen el seu vestit amb un drap blanc per a dir que t'hem d'estimar no detestin els qui diuen el mateix sota un mantell de llana negra; que sigui igual adorar-te en un dialecte format d'una antiga llengua que en un dialecte més recent; que aquells el vestit dels quals és tenyit de vermell o morat, que dominen una parcel·la d'un caramullet de fang d'aquest món i que posseeixen alguns fragments rodons de cert metall, gaudeixin sense orgull del que anomenen "grandesa" i "riquesa", i que els demés els mirin sense enveja; perquè Tu saps que no hi ha en aquestes veritats res que envejar ni de què enorgullir-se.

Tant de bo tots els homes recordin que són germans! Que abominin de la tirania exercida damunt les seves ànimes, com avorreixen el bandidatge que els pren per força el fruit del seu treball i de la indústria pacífica! Si els assots de la guerra són inevitables, no ens odiam, no ens destrossem els uns als altres en temps de pau i emprem l'instant de la nostra existència en beneir amb mil llengües diverses, des de Siam a Califòrnia, la teva bondat que ens concedí aquest instant.

*Tractat sobre la tolerància. 1763
(Correu de la UNESCO)*

AUSCHWITZ
1944 • 1994

Polonesos

AUSCHWITZ
1944 • 1994

Jueus

AUSCHWITZ
1944 • 1994

Homosexuals

AUSCHWITZ
1944 • 1994

Gitanos

AUSCHWITZ
1944 • 1994

Altres

AUSCHWITZ
1944 • 1994

Alemanys

AUSCHWITZ

50 anys

no oblidem

Batec

El cataclisme ha sorgit de forma inesperada per a un gran nombre de simples ciutadans. L'aparentment inofensiu Zodiac ha creat una gran polèmica personal a molts -sí, resulta que són moltíssims- de seguidors.

Tot arrancà quan la Societat Britànica d'Astronomia anuncià que el Sol travessa tretze constel.lacions i no pas dotze, com creia l'astrologia tradicional. Aquesta qüestió científica pot crear una greu desorientació ja que tot un muntatge s'ha ensorrat de cop i volta. A més, els propis atròlegs han ajudat a crear més confusió: uns defensen que es segueixi emprant la divisió actual, adduint que es basa en el moviment del Sol respecte de la Terra i no en funció de les constel.lacions, mentre que d'altres són partidaris d'incorporar el nou símbol, remoguent tots els altres (canvi de dates).

El símbol en qüestió ha estat batiat com a "Ofiüc" (Aphiucus), i es representa mitjançant una serp, abarçant els naixements entre el 30 de novembre i el 17 de desembre.

Potser, els aficionats tornaran a acostumar-s'hi, però després de viure convençuts de ser una persona "tranquil.la, avorrida, sense èxit amb l'altre sexe", per determinació dels astres, ningú no es creurà que, a partir d'ara, passi a ser "una persona dinàmica, emprenedora i irresistible per a l'altre sexe". No, no serà fàcil per ara. Jo, per exemple, vivia feliç essent Sagitari i ara ... hauré de reconvertir-me en "Ofiüc".

El que ens mancava, per si no bastassin els ensurts diaris per qüestions de corrupció política i econòmica, la crispació social o les preocupacions quotidianes, ara ens canvien el signe de l'horòscop i ens ataquen per on menys ens esperàvem.

De cada vegada hi ha menys coses immutables a què aferrar-se.

Tres i no res

Sofiüc

El per què de la solidaritat amb el Sàhara.

Des de fa uns vint anys, 170.000 refugiats saharauis sobreviuen esperançats en les desèrtiques terres properes a la ciutat algeriana de Tinduf, a l'espera del referèndum (pendent des de fa uns anys) que els doni la possibilitat de recuperar la seva terra perduda.

Han estat vint anys de guerra declarada amb el Marroc, que, des de 1975 ocupa militarment l'antic territori venut per Espanya. Però, han estat també, vint anys en els que no s'ha descuidat tota una organització social en els campaments de Tinduf.

La vida en aquests campaments, afectats en els darrers mesos per pluges torrencials (que els feren malbé i causaren víctimes), depèn de l'ajuda d'organitzacions de tot l'Estat Espanyol. Els campaments estan organitzats en quatre "willayas" o regions i vint-i-dos "daïras" o campaments, que funcionen com les nostres comunitats i municipis.

Les vivendes són "jaimas" o grans tendes de campanya clavades a les arenes del desert i distribuïdes en barris on no falten col.legis, guarderies, consultoris i hospitals, centres de formació agrària i tallers d'artesanía. Els edificis col.lectius són d'adob.

Són moltes les matèries primes que els saharauis necessiten i aquestes provenen, en la seva gran majoria, de l'ajuda internacional. En aquests moments tan difícils no els ha de faltar.

Antonio Rodrigo

LLENGUA AMB TÀPERES

Sempre és d'agrair que algú es digni adreçar-se als demés en català i més si es fa per escrit. L'escriptura sempre implica un major compromís i, sobretot si l'escrit té un caràcter públic, suposa una certa submissió a la consideració i judici dels hipotètics lectors.

Dit així i per bé que s'han d'admetre les vacil·lacions que tots demostram, àdhuc els lingüistes més prestigiosos, davant aspectes morfològics, sintàctics o discursius, pens que ja no hi ha excuses per a seguir-nos permetent errades que, per ostensibles, fan mal a la vista i ofenen el bon gust més elemental. Des que l'ensenyament del català fou incorporat al nostre sistema educatiu, amb un professorat cada cop més competent i amb cursos per a adults a tots els nivells, ningú no s'hauria de permetre malmenar la nostra llengua com encara es segueix fent. No es tracta que tothom tenguí un domini absolut del català -qui el té?- sinó que aquest sigui usat amb el mateix respecte amb què s'usa el castellà. El que caldria, si es tenen dubtes a l'hora de fer públic qualsevol text en la nostra llengua, seria sotmetre'l a l'opinió d'algú qualificat per aclarir les coses, evitant de passada que hom pugui pensar que en català es pot fer cas omís de tota normativa.

Una volta pel nostre poble, sense filar gaire prim, ens posa davant els ulls tota una munió de faltes, alguna d'elles molt greu, que no fa sinó demostrar la manca de respecte que els propis usuaris

senten vers la seva llengua. S'Uyal, Es Moli Vey, Cala Guya, Es Guyó, Es Provencals, C'an Viçens, Ne Soleada, Sa Forga, i molts d'altres rètols compareixen a la nostra vista trescant per Capdepera, Cala Rajada, Canyamel... Clar que els particulars no es deuen sentir molt estimulats si el propi Ajuntament té una plaça d'es Marinés o un carrer de s'Alcinar. Més encara si aquests particulars veuen a l'entrada i sortida del carrer d'es Port uns indicadors de tràfic amb un ostensible **exep**te.

A vegades les relliscades són tan estridents que, si no fos perquè s'ha de creure en la bona fe de la gent, un arribaria a pensar que es fan per empenyar. No fa gaire va circular pel poble un foli que no vull ni dir d'on procedia, en el qual, amb una extensió de poc més de cent cinquanta paraules, s'hi varen acumular les següents malifetes: **CREIGEN, ALGO MES, ACOMPAYEU, DU A TERMA, DISABTE, DESSEMBRE, PER DISCORRE PER ELS DISTINTS CARRER'S, PRETENIM CAMVIA, POLITICT'S, CUALSOVOL, INQUIETUT, POPULA, ESTAN MANCOS DE EDIFICIS, DEDICAT'S, PASAR, VAL LA PENA LLUITA...** La versió castellana era totalment correcta.

Al programa d'uns actes festius, també recent, hi vaig trobar: **partid, campanas, plaçe, cualcada, beneides, plaçe** (un altre cop), una altra **cualcada** i unes altres **beneides**, una tercera **plaçe** i **fog** per acabar.

A un diari d'aquests que es publiquen íntegrament en castellà, en els comunicats i anuncis de distintes entitats i empreses redactats en català hi vaig trobar el següent, en un sol dia i mirant molt per damunt:

- "es fa pública conformement l'article (...) i concordans..."

- "segons la qual cosa es fa pública per coneixement general..."

- "conexió" (un caramull de vegades)

- "el visitant profesional"

- "un programa per els aficionats"

- "un programa fet per dones per les dones"

Insistesc que és d'agrair l'esforç dels qui pensen que el català és tan digne com qualsevol altra llengua i l'empren en els seus comunicats escrits. Amb el simple fet d'emprar-lo ja demostren l'interès i l'estima que els mereix. Per aquest article no s'han de sentir descoratjats. El que cal és esmenar-se, alçar el to, podar el brollim, segar l'herba dolenta.

La nostra llengua, aquí, la podem emprar sempre i en tot lloc. Ara bé, si decidim fer ús del dret que ens reconeix la Constitució, fem-ho responsablement. Una descurada utilització de l'idioma propi, qualsevol que sigui, no és sinó un símptoma de mala salut... cultural.

Fem un esforç?

Jaume Fuster Alzina

ACTIVITATS D'ESPORT EN EDAT ESCOLAR 94/95

Desde el més d'Octubre l'Associació de Pares d'Alumnes del Col·legi Públic S'Alzinar de Capdepera, ha vingut desenvolupant una sèrie d'activitats esportives amb la intenció de promocionar l'esport entre els alumnes del poble. A més a més, de participar en les activitats programades pel Comitè Comarcal de l'Esport en Edat Escolar, a on hi prenen part tots els col·legis de la comarca, també s'encarrega d'organitzar activitats de promoció esportiva fora de l'horari escolar.

A partir del més de Novembre, i amb una periodicitat mensual, el col·legi S'Alzinar ha participat amb quatre competicions de Cross Escolar, amb un total de 32 atletes de 6 a 16 anys: Sa Punta de N'Amer, Campos, Manacor i a Capdepera; aquesta prova disputada el passat 14 de Gener a l'Hipòdrom des Cavaller, amb més de 100 participants de tota la comarca i baix l'organització de l'Associació de Pares del col·legi. D'aquesta activitat de Cross, cal destacar, que s'han classificat 10 atletes locals per disputar la Final Insular i de Balears, que es celebrarà el dia 11 de Febrer al Port de Soller.

Del dia 12 al dia 16 de Desembre del passat any, es va disputar al gimnàs del col·legi S'Alzinar el "**2on.Torneig Infantil de L'Esperança de Tennis-Taula**", coincidint amb les celebracions que es feien al poble. Hi participaren 16 alumnes, sortint-ne guanyador N'Angel Pellicer Macias.

També es pren part, en les competicions comarcals de Mini-Basquet (amb alumnes de 6 a 9 anys) categoria Benjamí i Basquet (alumnes de 12 a 16 anys) categoria Infantil, amb un total de tres equips (amb trenta alumnes que hi participen), els quals estan encara disputant les fases previes de la competició. Destacam la bona marxa dels equips Infantils, que contenen per victòries totes les seves participacions.

JUDO

El Club Renshinkan ha estat guardonat per esser el club amb més practicants de les Balears.

La Federació Balear de Judo ha premiat el Club Renshinkan per esser el club que més practicants ha federat durant l'any 1994. Aquest és el segon any que la Federació concedeix aquest guardó al club esmentat. El premi a la millor esportista de l'any fou per a Jessica Frau, representat de l'escola esportiva Mañes; el premi especial fou concedit a l'entitat bancària "Sa Nostra" per la seva promoció de l'esport escolar. A més, foren entegats els títols de monitor-instructor i monitor-auxiliar, els quals es concediren a Magdalena Massot i Guillem Riera, del Renshinkan. Tots aquests premis foren entegats el dissabte passat dia 14 a un restaurant de Palma, en el marc del dinar anual de gala que organitza la Federació Balear de Judo.

Santi Espiritusanto supera la competició del Segon Dan.

La Federació Balear de Judo celebrà l'examen de competició per a aspirants de Primer a Tercer Dan, en el qual hi participaren quasi tots els clubs de les nostres Illes, havent-se de confeccionar unes quantes lligues masculines. Això, en canvi, no fou possible amb les aspirants femenines ja que tan sols es presentaren quatre inscripcions i, en conseqüència, suspengué l'examen. Magdalena Massot, una de les aspirants a Segon Dan, haurà d'esperar una altra ocasió, o presentar-se a alguna convocatòria que es faci a la Península. A més de Magdalena, el Renshinkan presentà a Manolo Ruiz, Guillem Vives, Miquel Sancho i Santi Espiritusanto. De tots ells, només Santi Espiritusanto fou qui aconseguí accedir a Segon Dan. Ell fou el gran triomfador, guanyant tots els combats amb domini i autoritat, i només ell i E. Miró, del club Kodokan, superaren el llistó exigut per accedir a l'examen tècnic d'aquestes categories.

el planeta verd.

TU TAMBÉ POTS AJUDAR

La Llei de les 3-R

- 1- R de Reduir
- 2- R de Reutilitzar
- 3- R de Reciclar

Si tothom complís aquesta llei, el planeta Terra no estaria tan malament. El blau del cel seria més intens, els boscos no estarien en perill i donarien aixopluc a milers d'animals i plantes. La mar seria encara el paradís de les balenes i de tots els animals que l'habiten i una font important d'aliment per a moltes espècies, inclosos els éssers humans.

Com es pot aconseguir això? Posant en pràctica, amb una mica d'esforç, un canvi dels nostres costums.

Tot el que feim -o deixam de fer- a casa nostra o al carrer, té alguna repercussió a la Terra.

REDUIR:

Hem de reduir el volum de productes que consumim, així com l'ús de tot allò que té el seu origen en els recursos naturals que poden acabar-se qualsevol dia. No oblidem que per a fabricar tota casta de productes necessitam matèries primeres, aigua i energia que poden esgotar-se. Recordem que la majoria de productes que consumim en l'actualitat generen fems, els quals acaben contaminant l'aire, l'aigua i el sòl.

REUTILITZAR:

Quants més objectes reutilitzem, és a dir, tornem a emprar, menys fems

produïrem i menys recursos esgotables haurem de gastar.

RECICLAR:

Consisteix en tornar a emprar materials per a fabricar de bell nou productes similars. Si no podem reduir el consum d'alguna cosa ni reutilitzar-la, hem de considerar la possibilitat del seu reciclatge. Hi ha moltes coses que es poden reciclar. Al Punt Verd hi trobareu un contenidor adequat per a cada cas.

NOTÍCIES

Sa Dragonera ha estat declarada parc natural, després de vint anys de lluita ecologista per evitar la seva destrucció. La protecció de l'illa no fou efectiva fins l'any 1988, quan el CIM pagà 275 milions de pessetes a l'empresa propietària, convertint-se en un espai de titularitat pública. El GOB ha felicitat el Govern Balear per la seva decisió, per bé que "s'haurà de continuar demanant protecció per a Sa Dragonera, ja que la figura aprovada pel Govern no suposa cap tipus de protecció per al seu entorn marí". En aquest sentit també s'han pronunciat els pescadors d'Andraitx, i la seva Confraria recolza la proposta del GOB de protegir el fons marí.

A mesura que s'estén la xarxa de recollida selectiva de deixalles a Mallorca, augmenta el volum de materials reciclats. A la vegada, també creix la varietat de productes recollits.

El mes de desembre de 1994 es superà la quantitat mitjana de recollida selectiva, amb relació a mesos anteriors. A finals de desembre es recolliren 303 tones de paper i cartró, 182 tones de vidre, 24 de roba, 9 de llaunes i 585 quilos de piles. En total, 529 tones de material.

El conjunt de l'any 94 ens dóna unes xifres de 1.911 tones de paper i cartró, 1.206 de vidre, 42 de roba, 15 de llaunes i 28 d'olis vegetals, a més de 616 quilos de piles.

Les xifres són prou optimistes, malgrat el poc temps en funcionament i el fet que la xarxa de recollida no arribi a totes les localitats de l'illa (a Capdepera encara no funciona). La quantitat de material reciclat comença a ser significativa.

Un altre punt que s'ha de comentar és l'ús que es fa dels contenidors, ja que no tothom els empra adequadament, mesclant productes o ficant fems sense classificar en els dipòsits destinats a materials específics.

Si voleu més informació, al número 159 de "Cap Vermell" hi trobareu el que s'ha de ficar i el que no dins cada un dels contenidors. Ens ha comentat que l'Ajuntament té previst, amb ajuda del CIM, repartir uns calendaris on s'hi inclou la mateixa informació.

LUGAR Y CASTILLO DE CANDENERA

